

I

(Rúin, moltaí agus tuairimí)

MOLTAÍ

AN CHOMHAIRLE

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

an 8 Nollaig 2022

maidir le hoideachas agus cúram na luath-óige: spriocanna Barcelona do 2030

(2022/C 484/01)

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 292 i gcomhar le hAirteagal 153(1), pointe (i), de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Chun deireadh a chur le dídhreasuithe do rannpháirtíocht na mban sa mhargadh saothair, in 2002 bhunaigh an Chomhairle Eorpach in Barcelona na spriocanna maidir le cúram leanaí atá le baint amach faoi 2010: eadhon oideachas agus cúram na luath-óige ("ECEC") a chur ar fáil do 33 % ar a laghad de leanaí faoi bhun 3 bliana d'aois agus do 90 % ar a laghad i gcás leanaí idir 3 bliana d'aois agus an aois éigeantach scoile⁽¹⁾. Cé go bhfuil na spriocanna sin bainte amach ar an meán san Aontas Eorpach, tá difríochtaí nach beag ann idir na Ballstáit agus laistigh díobh go fóill, go háirithe i gcás leanaí ó theaghlaigh ar ioncam íseal agus i gcás an ghrúpa is óige leanaí.
- (2) Is é is cuspóir don Mholadh seo na Ballstáit a spreagadh chun cur leis an rannpháirtíocht in ECEC a bheadh inrochtana, inacmhainne agus ar ardcháilíocht, agus an t-éileamh ar sheirbhísí ECEC á chur san áireamh ag an am céanna agus i gcomhréir leis na patrúin náisiúnta soláthair, chun rannpháirtíocht na mban i margadh an tsaothair a éascú agus forbairt shóisialta agus chognaíoch gach linbh a fheabhsú, go háirithe i gcás leanaí i staid leochaileach nó ó chúlra faoi mhíbhuntáiste.
- (3) Cuireann freagrachtaí cúraim do leanaí, go háirithe do leanaí atá an-óg, srian suntasach ar rannpháirtíocht na mban sa mhargadh saothair. In 2021, sa Suirbhé ar an bhFórsa Saothair, thug 27,9 % de mhná lasmuigh den lucht saothair le fios gurb é aire a thabhairt do leanaí nó do dhaoine fásta a bhfuil cúram de dhíth orthu an phríomhchúis nár lorg siad fostaíocht, i gcomparáid le 8,0 % d'fhir. In 2019, roimh an bpaindéim, ba iad 32,6 % agus 7,6 % na figiúirí sin faoi seach⁽²⁾. An tráth céanna, maidir le ráta fostaíochta daoine ag a bhfuil leanaí faoi bhun 6 bliana d'aois, ba 90,1 % a bhí ann i gcás na bhfear, i gcomparáid le 67,2 % i gcás na mban. Mar gheall ar fhreagrachtaí cúraim neamhíochta, ní bhíonn tuairim agus 7,7 milliún bean san Eoraip rannpháirteach sa mhargadh saothair, i gcomparáid le 450 000 fear. Ina theannta sin, tá cion díréireach na mban den obair chúraim ar cheann de na bunchúiseanna is mó leis an mbearna phá idir na hinscní⁽³⁾.

⁽¹⁾ Comhairle Eorpach Barcelona an 15 agus an 16 Márta 2002 (2002), SN 100/1/02 REV1.

⁽²⁾ Bunachar sonraí Eurostat, tábla LFSA_IGAR, "Cúram do dhaoine fásta faoi mhíchumas nó do leanaí agus cúiseanna teaghlaigh nó pearsanta eile", céatadán den daonra lasmuigh den lucht saothair atá ag iarraidh oibre, aoisghrúpa 15-64.

⁽³⁾ Tuarascáil ón Institiúid Eorpach um Chomhionannas (EIGE): "Gender inequalities in care and consequences on the labour market" [Éagthroime inscne sa chúram agus na hiarmhairtí ar an margadh saothair], 12953/20 ADD 1.

- (4) Is mó seans freisin go gcuirfidh mná a bpatrúin oibre in oiriúint do fhreagrachtaí cúraim. Bíonn tionchar marthanach aige sin ar a ngairm agus cuireann sé leis an mbearna phá agus leis an mbearna phinsin idir na hinscní. Ar an meán, caitheann mná atá fostaithe 90 nóiméad níos mó ar obair tí agus ar ghníomhaíochtaí cúraim dhírigh ar bhonn laethúil ná mar a chaitheann fir atá fostaithe. Tá cás soiléir gnó ann le haghaidh a thabhairt ar na bearnaí idir na hinscní toisc go gcuirfeadh sé sin leis an bhfás agus gur dócha go mbeadh tionchair dhíreacha aige ar an táirgiúlacht freisin. De bhreis air sin, agus aghaidh á tabhairt ar na bearnaí idir na hinscní, is léir le fada go mbíonn tionchair dhíreacha ar laghdú na bochtaineachta agus ar an gcuimsiú sóisialta agus cuirtear bealach ar fáil chun freagairt ar fhadhb laghdú an lucht saothair.
- (5) Bíonn tionchar suntasach dearfach ag infhaighteacht seirbhísí cúraim inacmhainne ardcháilíochta ar staid fostaíochta cúramóirí, mná go háirithe. Leis an méadú ar sholáthar ECEC ar fud an Aontais, laghdaíodh an bhearna fostaíochta idir na hinscní ó 17.7 pointe céatadáin in 2002 go 10.8 pointe céatadáin in 2021. Mar sin féin, is beag dul chun cinn atá déanta le blianta beaga anuas.
- (6) Tugann Colún Eorpach na gCeart Sóisialta (“an Colún”) chun suntais tábhacht an chomhionannais inscne, na cothromaíochta oibre is saoil agus ECEC mar phríomhchuspóirí de chuid an Aontais. Sonraítear sa Cholún nach mór cóir chomhionann agus deiseanna comhionanna idir mná agus fir a áirithiú agus a chothú i ngach réimse, lena n-áirítear a mhéid a bhaineann le rannpháirtíocht sa mhargadh saothair, téarmaí agus coinníollacha fostaíochta agus dul chun cinn sa ghairmréim. Aithnítear ann freisin ceart an linbh ar ECEC inacmhainne ar ardcháilíocht, ceart an linbh ar chosaint ar an mbochtaineacht, agus ceart leanaí ó chúlra faoi mhíbhuntáiste ar bhearta sonracha chun comhdhiseanna a fheabhsú.
- (7) Moltar i bplean gníomhaíochta an Cholúin gur cheart 78 % ar a laghad den daonra idir 20 agus 64 bliana d’aois a bheith fostaithe faoi 2030. Chun an sprioc sin a bhaint amach, leagtar amach sa phlean gníomhaíochta an cuspóir go ndéanfar an bhearna fostaíochta idir na hinscní a laghdú faoina leath ar a laghad i gcomparáid le 2019, lena n-áirítear trí thuilleadh ECEC foirmiúil a sholáthar. Aithnítear sa phlean gníomhaíochta go dtacófaí le rannpháirtíocht níos láidre na mban sa mhargadh saothair agus le réiteach níos fearr idir saol na oibre, saol na teaghlaigh agus an saol príobháideach dá gcuirfí leis an soláthar ECEC foirmiúil.
- (8) Tá éagsúlacht shuntasach ann i measc na mBallstát maidir leis an gcaoi a dtugann siad tacaíocht do thuismitheoirí. I roinnt Ballstát, is mó an bhéim a leagtar ar scéimeanna saoire tuismitheora le pá nó cúiteamh leordhóthanach a thairiscint don chéad 12 mhí ar a laghad de shaol an linbh, rud a fhágann go mbíonn rátaí an-ard glactha ann i dtaobh saoire tuismitheora. I mBallstáit eile, díreann níos mó ar sheirbhísí ECEC a chur ar fáil do leanaí ó aois an-óg. Sa dara grúpa Ballstát acu, is iondúil go mbíonn leanaí rannpháirteach in ECEC cheana féin sa chéad bhliain den saol, agus ní théann méid na saoire tuismitheora le pá nó le cúiteamh a ghlactar thar an íosmhéid a cheanglaítear le dlí an Aontais. Is é is aidhm don sprioc nua do leanaí faoi bhun 3 bliana d’aois a leagtar amach sa Mholadh seo cothromaíocht a bhaint amach idir na cuir chuige éagsúla sin. I bhfianaise na mbreithnithe sin, i gcás an ghrúpa leanaí faoi bhun 3 bliana d’aois, is é ráta rannpháirtíochta 45 % an sprioc fhoriomlán ar cheart do gach Ballstát a dhícheall a dhéanamh ina leith.
- (9) Mar sin féin, na Ballstáit atá faoi bhun na sprice 33 % a bhí ann roimhe seo, níltear ag súil go mbainfidh siad an sprioc a bhí ann roimhe seo ná an sprioc nua amach faoi 2030. Ina ionad sin, moltar dóibh a rátaí rannpháirtíochta a mhéadú le céatadán sonracha ar a laghad a bheadh i gcomhréir le staid bhonnlíne gach Ballstáit lena mbaineann agus lena phatrún maidir le glacadh saoire tuismitheora. Dá bharr sin, ba cheart do na Ballstáit sin a bheith in teannadh níos gaire don sprioc 45 % ar bhealach réadúil. Táthar ag súil go ndéanfaidh na Ballstáit atá níos faide ón sprioc iarracht níos mó chun an bhearna a dhruim.
- (10) I bhfianaise luaineacht shuntasach na rátaí rannpháirtíochta ECEC ó bhliain go chéile, agus ós rud é go léirítear fós i sonraí 2021 tionchar phaindéim COVID-19 i roinnt Ballstát, roghnaíodh an meánráta rannpháirtíochta ECEC le linn na 5 bliana roimh ghlacadh an Mholta seo (de réir shonraí EU-SILC) mar bhonnlíne chun an t-íosmhéadú ar rannpháirtíocht ECEC a chinneadh i gcás na mBallstát nár bhain an sprioc a bhí ann roimhe seo amach go fóill.

- (11) Ar leibhéal an Aontais, tá aghaidh á tabhairt i roinnt moltaí agus teoracha i réimsí an chomhionannais inscne agus na ndálaí oibre, ar shaincheisteanna áirithe atá ábhartha maidir le spriocanna Barcelona. Le Treoir (AE) 2019/1158 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁴⁾, mar shampla, cruthaítear creat le go nglacadh an dá inscne saoire tuismitheora, socruithe solúbtha oibre agus saoire cúramóirí ar bhealach cothrom.
- (12) Thug roinnt tionscnamh de chuid an Aontais chun suntais a thábhachtaí atá ECEC do leanaí. Cuireann an Moladh seo leis na tionscnaimh bheartais sin, eadhon Rún ón gComhairle maidir le creat straitéiseach le haghaidh comhar Eorpach san oideachas agus san oiliúint i dtreo an Limistéir Eorpaigh Oideachais agus i ndiaidh (2021-2030) ⁽⁵⁾, lena n-áirítear sprioc ar leibhéal an Aontais gur cheart do 96 % ar a laghad de leanaí idir 3 bliana d'aois agus an aois ag a gcuirtear tús le hoideachas bunscóile éigeantach a bheith rannpháirteach in ECEC; leis an Moladh ón gComhairle an 22 Bealtaine 2019 maidir le Córais Oideachais agus Cúraim Luath-Óige ar Ardcháilíocht ⁽⁶⁾, lena gcuidítear leis na Ballstáit feabhas a chur ar sheirbhísí ECEC agus cuirtear i dtábhacht nach mór do na seirbhísí sin a bheith cuimsitheach, inrochtana, inacmhainne agus ar ardcháilíocht; leis an Teachtaireacht ón gCoimisiún Cuireann maidir le “Straitéis an Aontais um Chearta an Linbh” ⁽⁷⁾, lena n-áirítear sraith príomhghníomhaíochtaí atá le déanamh ag an gCoimisiún chun cearta an linbh a chur chun cinn agus a chosaint ar bhealach níos fearr agus aithnítear go dtéann ECEC chun tairbhe d'fhorbairt chognaíoch agus shóisialta leanaí; agus maidir leis an Moladh ón gComhairle an 14 Meitheamh 2021 lena mbunaítear Rátháíocht Eorpach do Leanaí ⁽⁸⁾, arb é is aidhm dó a áirithiú go mbeidh rochtain shaor agus éifeachtach ar phríomhsheirbhísí, lena n-áirítear ECEC, ag leanaí atá i mbaol bochtaineachta nó a n-eisiata shóisialta, i ngach réigiún, lena n-áirítear i gceantair thuaithe agus iargúlta.
- (13) Agus iad ag infheistiú i seirbhísí ECEC, ba cheart do na Ballstáit gnéithe éagsúla a chur san áireamh de bhreis ar infhaighteacht áiteanna amháin, amhail méid ama na rannpháirtíochta, sciar na leanaí atá rannpháirteach in ECEC agus atá i mbaol bochtaineachta nó eisiata shóisialta chomh maith le hinrochtaineacht, inacmhainneacht agus cáilíocht na seirbhísí cúraim a chuirtear ar fáil. Dá bhrí sin, leagtar amach sa Mholadh seo bearta chun dul i ngleic leis na gnéithe sin.
- (14) Chun rannpháirtíocht sa mhargadh saothair a éascú le haghaidh príomhchúramóirí, ar mná iad den chuid is mó, ba cheart líon uaireanta ECEC a fhreastalaítear a bheith leordhóthanach chun gur féidir le tuismitheoirí tabhairt go fóinteach faoi obair ar íocaíocht. Ba cheart rannpháirtíocht a spreagadh, agus leas an linbh á chur san áireamh, agus rogha tuismitheoirí atá comhionann ó thaobh inscne de a cheadú maidir le cothromaíocht oibre is saoil agus úsáid seirbhísí ECEC ag an am céanna. I gcás nach bhfreastalaíonn leanaí ar ECEC go lánaimseartha go fóill, ba cheart don bheirt tuismitheoirí leas a bhaint as na cearta maidir le saoire tuismitheora agus socruithe solúbtha oibre dá bhforáiltear i dTreoir (AE) 2019/1158, cosúil le hobair pháirtaimseartha, am solúbtha oibre agus teilea-obair, chun a áirithiú go ndéantar freagrachtaí cúraim a chomhroinnt go cothrom, agus ba cheart an rannpháirtíocht a mhéadú de réir a chéile i gcomhréir le haois an linbh. I bhfianaise a thábhachtaí atá an ghné sin, tá sé tábhachtach faireachán a dhéanamh ar mhéid ama rannpháirtíocht an linbh in ECEC mar aon le rannpháirtíocht in ECEC i gcoitinne.
- (15) Thairis sin, tá tuilleadh bacainní ar mhná a bhfuil leibhéal íseal scileanna gairmiúla acu, ar mhná ar imircigh iad, ar mhná ó theaghlaigh ar ioncam íseal a bhfuil leanaí acu agus ar mhná ar tuismitheoirí aonair iad chun oiliúint agus post a fháil agus tá tuilleadh dídhreasuithe ann dóibh le dul i mbun fostaíochta den chéad uair nó an athuair de dheasca srianta airgeadais agus srianta eile ar rannpháirtíocht a leanaí in ECEC. Dá spreagfaí rannpháirtíocht níos airde leanaí i staid leochaileach nó ó chúlra faoi mhíbhuntáiste in ECEC cuimsitheach, bheadh tionchar dearfach aige sin ar an seans go bhfillfeadh a máithreacha ar an obair. Chuideadh sé freisin le mná teacht ar réiteach níos fearr idir saol na hoibre, saol an teaghlaigh agus an saol príobháideach.
- (16) Bíonn bacainní agus dúshláin ar leith le sárú ag tuismitheoirí faoi mhíchumas agus ag tuismitheoirí a bhfuil leanaí faoi mhíchumas acu maidir le rochtain ar an margadh saothair. Trí rannpháirtíocht leanaí faoi mhíchumas i bpríomhshruith ECEC a éascú, i gcás inarb iomchuí, agus cineál agus leibhéal an mhíchumais, measúnú saineolaithe agus leas an linbh á gcur san áireamh, is féidir cuidiú lena dtuismitheoirí teacht ar réiteach níos fearr idir saol na hoibre, saol an teaghlaigh agus an saol príobháideach.

⁽⁴⁾ Treoir (AE) 2019/1158 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Meitheamh 2019 maidir le cothromaíocht oibre is saoil do thuismitheoirí agus do chúramóirí agus lena n-aisghairtear Treoir 2010/18/AE ón gComhairle (IO L 188, 12.7.2019, lch. 79).

⁽⁵⁾ IO C 66, 26.2.2021, lch. 1.

⁽⁶⁾ Moladh ón gComhairle an 22 Bealtaine 2019 maidir le Córais Oideachais agus Cúraim Luath-Óige ar Ardcháilíocht (IO C 189, 5.6.2019, lch. 4).

⁽⁷⁾ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún i dtaca le straitéis an Aontais um Chearta an Linbh, COM(2021) 142 final, 24 Márta 2021, lch. 1.

⁽⁸⁾ Moladh (AE) 2021/1004 ón gComhairle an 14 Meitheamh 2021 lena mbunaítear Rátháíocht Eorpach do Leanaí (IO L 223, 22.6.2021, lch. 14).

- (17) Déanann rannpháirtíocht in ECEC tairbhe do leanaí ar go leor bealaí. Léirítear le fianaise go bhfuil ról ríthábhachtach ag soláthar ECEC ar ardcháilíocht i bhfeabhas a chur ar fhorbairt chognaíoch, shóisialta agus oideachais leanaí ó aois óg. De réir an Mholta ón gComhairle maidir le Córais Oideachais agus Cúraim Luath-Óige ar Ardcháilíocht, is féidir le rannpháirtíocht ECEC a bheith ina huirlis éifeachtach chun cothromas oideachais a bhaint amach do leanaí i staid faoi mhíbhuntáiste, amhail leanaí atá faoi mhíchumas nó a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, leanaí i dteaghlaigh atá i mbaol bochtaineachta nó eisiata shóisialta, lena n-áirítear teaghlaigh aontuismitheora, leanaí ar de chúlra imirceach iad, leanaí ar dídeanaithe iad, leanaí Romacha agus leanaí ó ghrúpaí mionlaigh eile, leanaí atá ina gcónaí i gceantair thuaithe agus iargúlta ina bhfuil bonneagar cúraim neamh-leordhóthanach agus leanaí faoi chúram malartach.
- (18) Cuireann an Moladh ón gComhairle lena mbunáitear Ráthaíocht Eorpach do Leanaí agus an Moladh ón gComhairle maidir le comhionannas, cuimsiú agus rannpháirtíocht na Romach ⁽⁹⁾ i dtábhacht go bhfuil rochtain chomhionann ar ECEC cuimsitheach ar ardcháilíocht ríthábhachtach chun stop a chur le tarchur an eisiata shóisialta agus deiseanna comhionanna a áirithiú do leanaí i staid faoi mhíbhuntáiste. Faoi Ráthaíocht Eorpach do Leanaí, moltar do na Ballstáit pleananna náisiúnta a chur isteach, pleananna lena gcuirtear an Moladh chun feidhme laistigh de 9 mí óna ghlacadh. Mar sin féin, tá rátaí rannpháirtíochta na leanaí i staid faoi mhíbhuntáiste i bhfad níos ísle i gcónaí, go háirithe i measc na leanaí is óige, rud a bhféadfadh a bheith de thoradh air níos déanaí torthaí oideachais níos measa agus rátaí arda luathfhágála na scoile, go háirithe i measc leanaí Romacha nó leanaí ar de chúlra imirceach iad, maille le leanaí a bhfuil cúram tuismitheora de dhíth orthu. Dá bhrí sin, tá sé tábhachtach an bhearna idir rannpháirtíocht na leanaí sin in ECEC agus rannpháirtíocht dhaonra foriomlán na leanaí in ECEC a dhúnadh. Ní mór aird a thabhairt freisin ar an mbearna rannpháirtíochta a laghdú idir na cúigilí is airde ioncain agus na cúigilí is ísle ioncain. Tá rannpháirtíocht in ECEC ábhartha freisin do leanaí atá ar a dteitheadh ón gcogadh san Úcráin, chomh maith le leanaí eile atá ag lorg cosanta nó atá faoi chosaint san Aontas. Ba cheart rochtain chomhionann ar sheirbhísí príomhshrutha cuimsitheacha ECEC neamhscartha a áirithiú do na leanaí sin ar fad a d'fhéadfadh a bheith ina leanaí leochaileacha amach anseo.
- (19) Ar an gcaoi chéanna, tá sé de cheart ag leanaí faoi mhíchumas a bheith rannpháirteach in ECEC príomhshrutha ar bhonn cothrom le leanaí eile. Is iad a dtuismitheoirí amháin a thugann cúram do leath de na leanaí faoi mhíchumas. Dá bhrí sin, tá sé tábhachtach a áirithiú go bhfuil ECEC inrochtana, cuimsitheach agus comhcheangailte le bearta spriocdhíritha a chuidíonn le haghaidh a thabhairt ar riachtanais shonracha, lena n-áirítear trí bhearta a thugann aghaidh ar bhacainní agus leithscaradh, na hinniúlachtaí is gá a thabhairt d'fhoirne nó sainfhoirne a fhostú chun freastal ar riachtanais an linbh aonair agus ar churaclaim phearsantaithe i gcás inar gá.
- (20) Ní mór aird ar leith a thabhairt ar an mbearna a dhúnadh maidir le rannpháirtíocht leanaí atá i mbaol bochtaineachta nó eisiata shóisialta agus leanaí faoi mhíchumas nó leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu i gcórais ECEC ina bhfuil freagracht ar leithligh ar na córais riaracháin náisiúnta ghnóthaí sóisialta, sláinte agus oideachais as codanna éagsúla de ECEC.
- (21) Tá ECEC ar ardcháilíocht fíor-riachtanach chun a áirithiú go dtairbhíonn leanaí de rannpháirtíocht in ECEC. Cé nach bhfuil bealach aonair amháin ann chun coincheap na cáilíochta i suíomhanna ECEC a shainmhíniú agus a thomhas, baineann sé go bunúsach le cáilíocht na hidirghníomhaíochta idir na daoine fásta agus na leanaí, gan beann ar an gcóras ECEC atá i bhfeidhm. Ba cheart do na Ballstáit soláthar ECEC ar ardcháilíocht a áirithiú, ag cur san áireamh gnéithe éagsúla a leagtar amach sa Mholadh maidir le Córais Ardcháilíochta Oideachais agus Cúraim Luath-Óige, lena n-áirítear rochtain ar sheirbhísí ECEC, cáilíochtaí agus dálaí oibre foirne, an curaclam oideolaíoch, faireachán agus meastóireacht, agus rialachas agus maoiniú seirbhísí ECEC. Baineann tábhacht ar leith le gnéithe cosúil leis an gcóimheas foirne le leanaí, cáilíochtaí agus oiliúint ghairmiúil leanúnach foirne.
- (22) Chun go mbunófaí muinín idir tuismitheoirí agus na hinstitiúidí a sholáthraíonn oideachas agus cúram is toisc thábhachtach í cáilíocht an tsoláthair ECEC freisin, agus dá bhrí sin is toisc thábhachtach í chun rannpháirtíocht mhéadaithe in ECEC a éascú.
- (23) Is gné thábhachtach eile de sholáthar ECEC í an inrochtaineacht. Áirítear léi bonneagar leordhóthanach agus acmhainní spáis agus uaireanta oscailte iomchuí, chomh maith le hoiriúnú do riachtanais speisialta tuismitheoirí agus cúnamh chun nósanna imeachta casta riaracháin a shárú. Ba cheart tacaíocht chun déileáil le nósanna imeachta riaracháin a sholáthar i bhfoirmeacha éagsúla, lena n-áirítear tacaíocht teanga agus tacaíocht dhigiteach, go háirithe do ghrúpaí i staid leochaileach nó grúpaí ó chúlra faoi mhíbhuntáiste, ar grúpaí iad, cuir i gcás, nach bhfuil in ann uirlisí digiteacha a úsáid nó nach bhfuil rochtain acu orthu. Áirítear léi freisin inrochtaineacht do dhaoine faoi mhíchumas, lena n-áirítear leanaí, tuismitheoirí agus gairmithe, i gcomhréir le Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine faoi Mhíchumas agus leis na ceanglais inrochtaineachta a leagtar amach i dTreoir (AE) 2019/882 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ Moladh ón gComhairle an 12 Márta 2021 maidir le comhionannas, cuimsiú agus rannpháirtíocht na Romach (IO C 93, 19.3.2021, lch. 1).

⁽¹⁰⁾ Treoir (AE) 2019/882 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Aibreán 2019 maidir leis na ceanglais inrochtaineachta le haghaidh táirgí agus seirbhísí (IO L 151, 7.6.2019, lch. 70).

- (24) Thairis sin, áirítear leis an inrochtaineacht simpliú nósanna imeachta agus gairmiúlú foirne agus speisialtóirí chun tacú go leormhaith le leanaí faoi mhíchumas nó le leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus grúpaí leochaileacha eile i saoráidí príomhshrutha nach bhfuil neamh-leithscartha. Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go ndéantar bacainní ar úsáid seirbhísí ECEC a bhaint agus a chosc, lena n-áirítear le haghaidh daoine faoi mhíchumas, agus go bhfuil seirbhísí ECEC fíorchuimsitheach.
- (25) Agus aghaidh á tabhairt ar an inrochtaineacht, ba cheart míchothromaíochtaí críochacha a chur san áireamh. Is féidir le ham fada comaitéireachta a bhaineann le hachar, easpa nasc iompair nó naisc iompair atá teoranta, agus brú tráchta a bheith ina mbac ar rannpháirtíocht, go háirithe maidir le leanaí faoi mhíchumas nó le riachtanais speisialta oideachais. Tá ceantair thuaithe agus iargúlta faoi mhíbhuntáiste ar leith de dheasca easpa seirbhísí áitiúla leordhóthanacha ECEC. Bíonn an baol an go ndéanfadh na míchothromaíochtaí críochacha sin fadhbanna inacmhainneachta a ghéarú. Tá sé tábhachtach, dá bhrí sin, próifílí éagsúla úsáideoirí seirbhísí ECEC a chur san áireamh i bpleananna soghluaisteachta, agus cumhdach críochach sa bhailiú sonraí a áireamh chun críocha meastóireachta agus faireacháin.
- (26) I roinnt Ballstát, is mór an bhacainn fós ar an rannpháirtíocht é an t-ardchostas ar ECEC. Léirítear le sonraí Eurostat go bhfuil ról nach beag ag gné an chostais sa chinneadh gan seirbhísí cúraim leanaí foirmiúla a úsáid i roinnt tíortha, go háirithe i gcás teaghlaigh atá i mbaol bochtaineachta. De réir staidreamh an Aontais ar ioncam agus dálaí maireachtála le haghaidh 2016, ní úsáideann 13 % de thuismitheoirí cúram leanaí mar gheall ar a chostas agus tá deacrachtaí measartha nó an-deacrachtaí ag 11 % de thuismitheoirí fóc as. Tagann méadú níos mó ná a dhá oiread ar na céatadán sin, go 28 % agus 27 % faoi seach, i gcás teaghlaigh atá i mbaol bochtaineachta. Léirítear le taighde eolaíoch na buntáistí substaintiúla eacnamaíocha, sóisialta, oideachais agus forbarthacha a bhaineann le ECEC ar ardcháilíocht. Téann ECEC inacmhainne chun tairbhe riachtanais uas-scilithe agus athscilithe na mban agus éascaíonn sé a gcuid rannpháirtíochta i margadh an tsaothair; bíonn tionchar dearfach fadtéarmach aige sin ar oideachas ó aois óg, rud a réitíonn an bealach do dhearcadh dearfach i leith na foghlama le linn an tsaoil, ní hamháin i gcás na leanaí lena mbaineann ach sa tsochaí i gcoitinne freisin. Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go bhfuil na costais a bhaineann le ECEC comhréireach le hioncam an teaghlaigh agus nach bacainn iad ar ghlacadh ECEC. Thairis sin, ba cheart do na Ballstáit a chur san áireamh freisin costais eile a bhaineann le rannpháirtíocht in ECEC mar shampla, iompar, éadaí agus trealamh a mbíonn gá leis i gcás cúraim.
- (27) Bealach amháin chun soláthar leormhaith ECEC inrochtana inacmhainne ar ardcháilíocht a áirithiú is ea ceart dlíthiúil ar ECEC a bhunú, ceart faoina ndéanann na húdaráis phoiblí áit a ghealladh do gach leanbh a n-iarrann a thuismitheoirí é, gan beann ar a stádas fostaíochta, socheacnamaíoch ná teaghlaigh. I bhformhór na mBallstát, tá an teidlíocht dhlíthiúil sin ann cheana féin ach tá éagsúlacht mhór san aois ag a dtosaíonn an teidlíocht. Más féidir ar chor ar bith, níor cheart bearna a bheith ann idir deireadh saoire mháithreachais, atharthachta agus tuismitheora atá íoctha nó cúitithe agus an teidlíocht dhlíthiúil ar ECEC.
- (28) Má chuirtear le hinfhaighteacht ECEC inrochtana, inacmhainne ar ardcháilíocht do theaghlaigh agus má chuirtear feabhas ar dhálaí oibre agus tuarastail san earnáil ECEC, meastar go dtagann buntáistí eacnamaíocha as sin. An tráth céanna, féadfar inbhuanaitheacht fhioscach na hinfheistiúchta in ECEC a bharrfheabhsú trí mheastóireacht a dhéanamh ar an tionchar ar airgeadas poiblí agus trí fhaireachán tráthrialta a dhéanamh ar an gcostéifeachtúlacht agus trína feabhsú go leanúnach, trí chur le dea-chleachtais, lena n-áirítear dearadh éifeachtúil sásraí cistiúcháin atá comhleánúnach le hinbhuanaitheacht fhoriomlán an airgeadais poiblí.
- (29) Tá rochtain éasca chomhionann ar fhaisnéis leordhóthanach ar líne agus as líne maidir le ECEC gan aon idirdhealú rithábachtach do gach tuismitheoir beag beann ar chomhdhéanamh agus stádas an teaghlaigh, lena n-áirítear páirtnéireachtaí sibhialta, a mhéid a aithnítear faoin dlí náisiúnta iad. Baineann sé sin le faisnéis maidir leis an teidlíocht ar sheirbhísí oiriúnacha agus a n-infhaighteacht, le modhanna rochtana agus le hincháilitheacht le haghaidh tacaíocht airgeadais, i gcás inarb infheidhme.
- (30) Is bacainn bhreise ar úsáid seirbhísí í an easpa feasachta ar chearta tuismitheoirí agus leanaí a mhéid a bhaineann le ECEC agus ar a ábharthacht le haghaidh na gnóhachtála oideachais amach anseo, bacainn eile a imríonn tionchar ar rannpháirtíocht na mban sa mhargadh saothair. Má dhéantar tuismitheoirí a chur ar an eolas i gceart agus go críochnúil, ba cheart go mbeidís in ann cinní dea-bhunaithe eolasacha a dhéanamh i ndáil le roghanna cúraim.

- (31) I roinnt mhaith tíortha, tá ganntanais foirne ann in earnáil ECEC. Is féidir aghaidh a thabhairt air sin le straitéisí iomadúla, mar shampla feabhas a chur ar dhálaí oibre, ionchais ghairme agus luach saothair, deiseanna uas-scilithe agus athscilithe tráthrialta a chur ar fáil, straitéisí earcaíochta cruthaitheacha a fhorbairt, agus a iarraidh ar ghrúpaí éagsúla atá faoi ghannionadaíocht bheith mar chuid de lucht saothair ECEC, mar shampla fir agus daoine ó chúlraí cultúrtha éagsúla, imircigh agus dídeanaithe cuir i gcás. D'fhéadfadh sásra aitheanta cáilíochtaí atá simplí agus gasta cuidiú le haghaidh a thabhairt ar ghanntanais. Mar shampla, tugann Moladh (AE) 2022/554 ón gCoimisiún ⁽¹¹⁾ aghaidh ar an rochtain atá acu siúd atá ar a dteitheadh ón gogadh san Úcráin ar ghairmeacha rialaithe.
- (32) Má chuirtear dálaí oibre cothroma chun cinn do bhaill foirne in ECEC, ba cheart go rannchuideodh sé le hoibrithe nua a mhealladh agus, an tráth céanna, ba cheart go dtacódh sé lena áirithiú go mbeidh siad siúd atá ag obair san earnáil sin toilteanach agus ábalta fanacht ina bpost go dtí go rachaidh siad ar scor. Ar an gcaoi chéanna, féadfaidh sé rannchuidiú le dul i ngleic le leithscaradh inscne in earnáil ECEC. Sa chomhthéacs sin, le treoirlínte beartais na hEagraíochta Idirnáisiúnta Saothair (EIS) maidir le cur chun cinn oibre cuibhiúla do phearsanra oideachais luath-óige ⁽¹²⁾, tugtar treoraíocht maidir leis an gcaoi a bhféadfaí na moltaí a chur chun feidhme a bhaineann le forbairt ghairmiúil agus ghairme, luach saothair iomchuí, lena n-áirítear pá comhionann, agus fostaíocht inbhuanaithe agus dálaí oibre, chomh maith le idirphlé shóisialta san earnáil sin a chur chun cinn.
- (33) Ní thagann deireadh le cúram na leanaí nuair a théann siad go dtí an bhunscoil. D'fhéadfadh na riachtanais chúraim a bhíonn ar leanaí in aois bhunscoile teorainn a chur le rannpháirtíocht agus am oibre máithreacha sa mhargadh saothair más rud é nach bhfuil réitigh leordhóthanacha, ardcháilíochta agus inacmhainne ann maidir le cúram iarscoile agus cúram saoire, i gcomhthéacs na gcóras náisiúnta scoile. Mura bhfuil deiseanna chúraim ar fáil do leanaí níos sine, is cuma ECEC a bheith ar fáil do shiblí níos óige mar ní chuirfidh sé sin ar a gcumas do na tuismitheoirí a bheith páirteach sa mhargadh saothair, rud a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar ghlacadh ECEC i gcás na siblí níos óige dá réir sin. Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit cúram lasmuigh den scoil atá leordhóthanach, ar ardcháilíocht agus inacmhainne a chur ar fáil. Moltar go n-áireofaí ar na bearta a dhéanfaidh na Ballstáit, i gcás inarb ábhartha, seirbhís tacaíochta agus maoirseachta i ndáil le hobair bhaile do gach leanbh a thairiscint, leanaí ó chúlra faoi mhéabhantáiste san áireamh.
- (34) Is dúshlán mór fós don iomad tuismitheoirí í an chothromaíocht oibre is saoil, go háirithe do mhná. Is constaic mhór í an deacracht a bhaineann le cothromaíocht a aimsiú idir obair agus freagrachtaí chúraim, constaic a chuireann le gannionadaíocht na mban sa mhargadh saothair. Sa chomhthéacs sin, is minic a bhíonn tionchar ag steiréitíopaí inscne ar ról na mban agus na bhfear i dtaca le cúram. An éagothroime idir an cúram a thugann mná agus a thugann fir, déanann sí sin na steiréitíopaí inscne maidir le gairmeacha agus ról na mban agus na bhfear a atreisiú.
- (35) Ba cheart dul i ngleic leis an mbearna chúraim sheasmhach sin idir na hinscní, go háirithe trí aithreacha a spreagadh le saoire atharthachta agus saoire tuismitheora, agus socruithe solúbtha ama oibre a ghlacadh, in éineacht, i gcás inarb ábhartha, le comhroinnt níos cothroime de na freagrachtaí chúraim a bhíonn ag lánúineacha maidir le hobair ar íocaíocht agus obair gan íocaíocht ⁽¹³⁾. Le cur chun feidhme Threoir (AE) 2019/1158 ba cheart feabhas a chur ar chearta oibrithe atá freagrach as cúram chun saoire atharthachta agus saoire tuismitheora a ghlacadh agus chun socruithe solúbtha ama oibre a iarraidh. Le haon ghníomhaíocht bhreise, ba cheart díriú ar fheasacht a ardú ar na cearta nua sin agus féachaint an bhfuil oibrithe in ann úsáid iomlán a bhaint as na cearta sin gan cóireáil neamhfhabhrach a fhulaingt ag an obair.
- (36) Chomh maith le bearta eile chun réiteach a dhéanamh idir saol na hoibre, saol an teaghlaigh agus an saol príobháideach, ba cheart réitigh sholúbtha a chur chun cinn maidir le ECEC a úsáid, de réir mar is gá. Mar shampla, d'fhéadfadh oibrithe a bhfuil freagrachtaí chúraim orthu tairbhe a bhaint as rochtain ar sheirbhísí comhlántacha chúraim leanaí amhail oscailt luath, soláthar béilí agus dúnadh déanach.
- (37) Chun tuiscint níos fearr a fháil ar riachtanais chúraim agus ar shrianta chúraim, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go mbeidh sonraí leordhóthanacha ar fáil a bhfuil leibhéal leordhóthanach gráinneachta, iontaofachta agus inchoimparáideachta ag baint leo. Ós rud é nach bhfuil forálacha sonracha i dTreoir (AE) 2019/1158 maidir le bailiú sonraí, ba cheart glacadh saoire atharthachta agus saoire tuismitheora a áireamh sna sonraí sin, agus an lámhleabhar modheolaíochta do chreat tháscaire na cothromaíochta oibre is saoil á chur san áireamh a d'fhorbair an Coiste Fostaíochta agus an Coiste um Chosaint Shóisialta chun tacú le faireachán agus meastóireacht chuí ar an Treoir sin.

⁽¹¹⁾ Moladh (AE) 2022/554 ón gCoimisiún an 5 Aibreán 2022 maidir le haithint cáilíochtaí na ndaoine atá ar a dteitheadh ó ionradh na Rúise ar an Úcráin (IO L 107 I, 6.4.2022, lch. 1).

⁽¹²⁾ An Eagraíocht Idirnáisiúnta Saothair, "Meeting of Experts on Policy Guidelines on the promotion of decent work for early childhood education personnel" [Cruinniú Saineolaithe faoi Threoirlínte Beartais maidir le hobair chuibhiúil a chur chun cinn do phearsanra oideachais luath-óige], ar fáil faoi: https://www.ilo.org/sector/Resources/codes-of-practice-and-guidelines/WCMS_236528/lang-en/index.htm

⁽¹³⁾ Féach na Conclúidí ón gComhairle maidir leis an mBearna Phá idir na hInscníní a Ghleic: Obair Ar Íocaíocht agus Obair Chúraim Gan Íocaíocht a Luacháil agus a Dháileadh, 13584/20.

- (38) Ba cheart faireachán tráthrialta a dhéanamh ar an dul chun cinn maidir leis an Moladh seo a chur chun feidhme i gcomhthéacs an tSeimeastair Eorpaigh, na tuarascála bliantúla maidir le comhionannas inscne san Aontas agus i gcomhthéacs na dTairsí um Fhaireachán ar an Straitéis Eorpach um Inscne. Chuige sin, ba cheart do na Ballstáit tacú go háirithe leis an gCoimisiún táscaire a fhorbairt agus a ríomh chun an bhearna chúraim idir na hinscní a thomhas, arb é sin an difríocht idir an t-am a chaitheann mná ar chúram agus an t-am a chaitheann fir ar chúram, an bhearna phá idir na hinscní, agus úsáid ama in obair ar focaíocht agus in obair gan focaíocht, chun tuiscint níos fearr a fháil ar na hidirspiléachais idir na gnéithe sin d'fhonn tacú le forbairt beartas comhionannais inscne agus beartas sóisialta atá bunaithe ar fhianaise. Ba cheart do na Ballstáit leanúint freisin dá gcuid iarrachtaí athchóirithe a cheapadh agus a chur chun feidhme in earnáil ECEC agus an leas is fearr á bhaint as tacaíocht an Choimisiúin, lena n-áirítear tríd an Ionstraim um Thacaíocht Theicniúil, trí mhalartú dea-chleachtas agus úsáid próiseas agus modheolaíochtaí iomchuí, agus trí bhailiú sonraí, rannpháirtíocht páirtithe leasmhara agus trí chomhar idirinstiúideach agus planáil acmhainní daonna, leithdháileadh agus forbairt ghairmiúil atá níos éifeachtaí agus níos éifeachtúla in earnáil ECEC.
- (39) Ba cheart an fhoclaíocht “oideachas agus cúram na luath-óige” a thuiscint mar a shainmhínítear é sa Mholadh ón gComhairle maidir le ECEC ardcháilíochta, is é sin mar thagairt d'aon socrú rialáilte lena gcuirtear oideachas agus cúram ar fáil do leanaí ón mbreith go dtí aois na bunscolaíochta éigeantaí — beag beann ar an suíomh, ar an gcistiú, ar na huaireanta oscailte nó ar ábhar an chláir — agus áirítear air sin cúram lae in ionad agus cúram lae teaghlaigh, soláthar a chistítear go príobháideach agus go poiblí, chomh maith le soláthar seirbhísí réamhscoile agus réamh-bhunscoile.
- (40) Chun measúnú a dhéanamh ar thionchar an Mholta seo, ba cheart don Choimisiún, i gcomhar leis na Ballstáit, faireachán a dhéanamh ar an dul chun cinn agus tuairisciú a dhéanamh air go tráthrialta chuig an gComhairle,

TAR ÉIS AN MOLADH SEO A GHLACADH:

CUSPÓIR AGUS RAON FEIDHME

1. Is é is aidhm don Mholadh seo na Ballstáit a spreagadh, agus a gcúinsí náisiúnta á gcur san áireamh, le rannpháirtíocht in oideachas agus cúram na luath-óige inrochtana, inacmhainne (ECEC) agus ar ardcháilíocht a mhéadú chun rannpháirtíocht na mban sa mhargadh saothair a éascú agus a spreagadh agus chun feabhas a chur ar fhorbairt shóisialta agus chognaíoch leanaí agus ar an gcaoi a n-éiríonn leo san oideachas, go háirithe do leanaí i staid leochaileach nó ó chúlra faoi mhíbhuntáiste.
2. Baineann an Moladh seo le ECEC do gach leanbh.

SPRIOCANNA D'OIDEACHAS AGUS CÚRAM NA LUATH-ÓIGE

3. (a) Moltar go gcuirfidh na Ballstáit seirbhísí ECEC ar ardcháilíocht ar fáil i gcomhréir le hinniúlachtaí náisiúnta, le leibhéal glactha saoire tuismitheora agus le patrúin na forála ECEC, lena n-áirítear go nglacfaidh 45 % ar a laghad de leanaí faoi bhun 3 bliana d'aois páirt in ECEC de réir shonraí EU-SILC faoi 2030.

D'ainneoin na chéad fhomhíre, moltar do na Ballstáit nach bhfuil an sprioc a leagadh síos in 2002 de ráta rannpháirtíochta 33 % in ECEC bainte amach acu don aoisghrúpa sin méadú céatadán sonrach ar a laghad a dhéanamh, faoi 2030, ar an ráta rannpháirtíochta i gcomparáid lena ráta rannpháirtíochta reatha mar a leagtar amach i bpointí (i) agus (ii) den phointe seo. Déanfar an ráta rannpháirtíochta reatha a ríomh mar mheánráta rannpháirtíochta leanaí faoi bhun trí bliana d'aois in ECEC sna blianta 2017-2021 de réir shonraí EU-SILC. Moltar do na Ballstáit rannpháirtíocht ECEC a mhéadú i ndáil lena rátaí rannpháirtíochta reatha faoi seach

(i) 90 % ar a laghad i gcás Ballstáit ina bhfuil a ráta rannpháirtíochta níos ísle ná 20 %; nó

(ii) 45 % ar a laghad, nó go dtí go bhfuil ráta rannpháirtíochta 45 % acu, i gcás Ballstáit a bhfuil a ráta rannpháirtíochta idir 20 % agus 33 %.

- (b) Moltar do na Ballstáit seirbhísí ECEC ar ardcháilíocht a chur ar fáil do leanaí ó thrí bliana d'aois ionas go mbainfear amach, faoi 2030, an sprioc a comhaontaíodh sa Rún ón gComhairle maidir le creat straitéiseach le haghaidh comhar Eorpach san oideachas agus oiliúint i dtreo an Limistéir Eorpaigh Oideachais agus thairis sin (2021-2030) ⁽¹⁴⁾, inar cheart go mbeadh ar a laghad 96 % de leanaí idir trí bliana d'aois agus an aois tosaigh don bhunoideachas éigeantach rannpháirteach in ECEC.

TÁSCAIRE MAIDIR LE DÉINE NA RANNPHÁIRTÍOCHTA

4. Moltar go dtacóidh Ballstáit le leibhéal infhaighteachta seirbhísí ECEC atá comhoiriúnach le folláine agus forbairt an linbh agus lena gcuirtear ar chumas tuismitheoirí, go háirithe máithreacha, a bheith rannpháirteach i gceart sa mhargadh saothair, agus rogha tuismitheoirí atá comhionann ó thaobh inscne de a éascú in úsáid seirbhísí ECEC.
5. Moltar go ndéanfaidh na Ballstáit bearta chun seirbhísí ECEC a chur ar fáil ar bhealach ina mbeidh leanaí in ann páirt a ghlacadh 25 uair an chloig ar a laghad in aghaidh na seachtaine.
6. Moltar go ndéanfaidh na Ballstáit infhaighteacht seirbhísí nó seirbhísí comhlántacha roimh ghnáthuaireanta oibre sheirbhísí ECEC agus ina ndiaidh, a chur chun cinn, de réir mar is iomchuí, chun foráil a dhéanamh d'am taistil agus chun go mbeidh cúram leanaí comhoiriúnach go hiomlán le folláine an linbh agus le huairéanta oibre na dtuismitheoirí agus leis an ngá réiteach a dhéanamh idir an obair, saol an teaghlaigh agus an saol príobháideach.

LEANAÍ Ó CHÚLRA FAOI MHÍBHUNTÁISTE, LEANAÍ FAOI MHÍCHUMAS, LEANAÍ A bhFUIL RIACHTANAIS SHONRACHA NÓ RIACHTANAIS SPEISIALTA OIDEACHAIS ACU A ÁIREAMH

7. Moltar go ndéanfaidh na Ballstáit an méid seo a leanas:
- (a) bearta spriocdhírthe a bheith i bhfeidhm acu chun rannpháirtíocht leanaí ó chúltra faoi mhíbhuntáiste in ECEC a chumasú agus a mhéadú, lena n-áirítear leanaí atá i mbaol bochtaineachta nó eisiata shóisialta nó a bhfuil cúlra imirceach acu, agus leanaí a bhfuil eolas neamh-leordhóthanach acu ar theanga na scolaíochta, chomh maith le leanaí faoi mhíchumas, nó leanaí a bhfuil riachtanais shonracha nó riachtanais speisialta oideachais acu;
- (b) na bearta is gá a dhéanamh chun an mbearna rannpháirtíochta in ECEC idir leanaí atá i mbaol bochtaineachta nó a n-eisiata shóisialta agus daonra foriomlán na leanaí a dhúnadh;
- (c) féachaint le rannpháirtíocht leanaí faoi mhíchumas, leanaí a bhfuil riachtanais shonracha nó riachtanais speisialta oideachais acu a mhéadú in ECEC príomhshrutha, nuair is iomchuí; agus
- (d) tacú le cláir oiliúna d'fhoireann ECEC atá ceaptha chun tacú leo ECEC ar ardcháilíocht a chur ar fáil do leanaí ó chúltra faoi mhíbhuntáiste, lena n-áirítear leanaí atá i mbaol bochtaineachta nó a n-eisiata shóisialta, chomh maith le leanaí faoi mhíchumas, nó leanaí a bhfuil riachtanais shonracha nó riachtanais speisialta oideachais acu.

CÁILÍOCHT

8. Moltar go n-áiritheoidh na Ballstáit an méid seo a leanas:
- (a) go bhfuil seirbhísí ECEC do gach leanbh ar ardcháilíocht, chun cur le forbairt fholláin fhisiceach, shóisialta, mhothúcháin, chognaíoch agus oideachasúil an linbh agus le dea-bhail an linbh, agus chun muinín tuismitheoirí as na seirbhísí a mhéadú; agus
- (b) na Creatáí Cáilíochta náisiúnta nó réigiúnacha a spreagtar na Ballstáit lena bhforbairt i gcomhréir leis an Moladh ón gComhairle maidir le Córais Oideachais agus Cúraim Luath-Óige ar Ardcháilíocht, go n-áirítear ar na creatáí sin soláthar seirbhísí do leanaí ón dá aoisghrúpa a chumhdaítear leis an Moladh seo; ba cheart foráil a dhéanamh sna Creatáí Cáilíochta náisiúnta go háirithe maidir leis an méid seo a leanas:
- cóimheasa leordhóthanacha idir an fhoireann agus leanaí agus grúpmhéideanna leordhóthanacha, agus aois leanaí agus aon mhíchumas nó aon riachtanas speisialta oideachais a d'fhéadfadh a bheith acu á gcur san áireamh, go háirithe i gcórais roinnte ECEC, ionas go seachnófar bearnaí sa chúram;

⁽¹⁴⁾ IO C 66, 26.2. 2021, lch. 1.

- tacú le gairmiúlú na mball foirne uile in ECEC, lena n-áirítear tríd an leibhéal oideachais tosaigh a cheanglaítear orthu a mhéadú agus forbairt ghairmiúil leanúnach a áirithiú, lena n-áirítear eolas ar chearta an linbh, trí dheiseanna oiliúna leordhóthanacha ar feadh an tsaoil; agus
- timpeallacht shábháilte, chothaitheach agus chomhbhách, curaclam ardcháilíochta agus deiseanna foghlama atá oiriúnach do riachtanais shonracha gach catagóire leanaí agus gach aoisghrúpa, agus spás sóisialta, cultúrtha agus fisiciúil a chuireann réimse féidearthachtaí ar fáil a ligeann do leanaí a n-acmhainneacht a fhorbairt.

DÁILEADH CRÍOCHACH

9. Moltar go dtabharfaidh na Ballstáit aghaidh ar na dúshlán atá ann do leanaí agus dá dteaghlaigh rochtain a fháil ar shaoráid oideachais oiriúnach agus ar chúraim oiriúnach trí chumhdach críochach leordhóthanach de sholáthar ECEC a chur ar fáil. Chuige sin, moltar do na Ballstáit, an méid seo a leanas go háirithe a dhéanamh:
- (a) soláthar leordhóthanach ECEC a eagrú ar fud limistéir uirbeacha agus thuaithe, comharsanachtaí agus réigiúin shuibhre agus réigiúin faoi mhíbhuntáiste agus réigiúin forimeallacha, agus struchtúir náisiúnta á gcur san áireamh mar aon le gnéithe sonracha na limistéar, lena n-áirítear dlús dhaonra na leanaí agus dáileadh leanaí de réir aoise, ar bhealach atá ag teacht go hiomlán le prionsabail an dí-scartha agus an neamh-idirdhealaithe agus i ndlúthchomhar leis na húdaráis áitiúla agus réigiúnacha; agus
 - (b) a chur san áireamh, de réir mar is iomchuí, an gá atá le hamanna réasúnta comaitéireachta, lena n-áirítear do thuismitheoirí a úsáideann soghluaisteacht ghníomhach agus iompar poiblí, agus ECEC á eagrú nó beartas á fhorbairt maidir le lonnú na seirbhísí ECEC.

INACMHAINNEACHT

10. I gcás leanaí seachas na leanaí sin a chumhdaítear leis an Moladh ón gComhairle lena mbunaítear Ráthaíocht Eorpach do Leanaí, ar cheart oideachas saor agus rochtain inacmhainne éifeachtach a bheith acu ar sheirbhísí ardcháilíochta ECEC mar a shainmhínítear sa Mholadh sin, moltar go n-áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil glanchostas ECEC réasúnta comhréireach le costais eile teaghlaigh agus le hioncam indiúscartha, agus aird ar leith á tabhairt ar theaghlaigh ar ioncam íseal, teaghlaigh aontuismitheora ar ioncam íseal san áireamh. Go háirithe, spreagtar na Ballstáit leis an méid seo a leanas a dhéanamh:
- (a) teorainn a chur le costais na dtuismitheoirí; agus
 - (b) i gcás inarb infheidhme, táillí ar scála aistritheach atá comhréireach le hioncam teaghlaigh nó táillí uasta a thabhairt isteach le haghaidh ECEC.

INROCHTAINNEACHT

11. Moltar do na Ballstáit leanúint de bhacainní ar rochtain chomhionann ar ECEC a bhaint do gach leanbh ar bhealach neamh-idirdhealaitheach. Sa chomhthéacs sin, ba cheart aird ar leith a thabhairt ar an méid seo a leanas:
- (a) réitigh a chur ar fáil do thuismitheoirí ag a bhfuil uaireanta oibre neamhthipiciúla chun go mbeidís in ann cothromaíocht a aimsiú idir a gcuid oibre, a dteaghlaigh agus a saol príobháideach, agus dea-bhail an linbh á áirithiú;
 - (b) aghaidh a thabhairt ar riachtanais shonracha tuismitheoirí aonair, ar mná iad a bhformhór;
 - (c) rochtain ar ECEC a fheabhsú beag beann ar stádas na dtuismitheoirí sa mhargadh saothair ar bhealach atá comhleanúnach le dreasachtaí a thabhairt chun dul i mbun oibre;
 - (d) inrochtaineacht foirgneamh, bonneagair, seirbhísí tacaíochta pobail agus iompair a áirithiú chomh maith le hábhar foghlama agus uirlisí digiteacha do thuismitheoirí agus do leanaí faoi mhíchumas nó a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu;
 - (e) tacaíocht éifeachtach oideachais agus cúraim agus faisnéis agus cumarsáid iomchuí a chur ar fáil do leanaí agus do thuismitheoirí faoi mhíchumas nó a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu chomh maith leo siúd atá i staid leochaileach, agus aghaidh a thabhairt ar bhacainní teanga agus cultúrtha, lena n-áirítear bacainní a bhíonn ar leanaí a bhfuil cúlra imirceach acu, ionas go mbeidh leanaí rannpháirteach in ECEC a chuirtear ar fáil i saoráidí príomhshrutha atá cuimsitheach agus neamhschartha;

- (f) tacaíocht agus faisnéis shoiléir a chur ar fáil go réamhghníomhach maidir leis na tairbhí a bhaineann le freastal ar ECEC agus maidir leis na deiseanna atá ann cheana, rialacha incháilitheachta, agus nósanna imeachta riaracháin maidir le rochtain ar sheirbhísí ECEC do gach tuismitheoir ar bhonn neamh-idirdhealaitheach, beag beann ar chomhdhéanamh agus stádas an teaghlaigh; agus
 - (g) tacaíocht riaracháin a chur ar fáil maidir le clárú, agus aird ar leith á tabhairt ar thuismitheoirí atá i staid leochaileach nó ó chúlra faoi mhíbhuntáiste.
12. Moltar go ndéanfaidh na Ballstáit machnamh ar theidliocht dhlíthiúil ar ECEC a thabhairt isteach. Agus an aois ag a gcuirtear tús leis an teidliocht dhlíthiúil sin á cinneadh, moltar go gcuirfidh na Ballstáit infhaighteacht agus fad saoire mháithreachais, atharthachta nó tuismitheora le pá nó cúiteamh leordhóthanach san áireamh, agus go ndéanfaidh siad iarracht bearnaí idir deireadh na saoire sin agus tús ECEC a sheachaint.

SEIRBHÍSÍ COMHLÁNTACHA AGUS CÚRAM LASMUIGH DEN SCOIL

13. Sa bhreis ar sheirbhísí ECEC a chur ar fáil, moltar go n-áiritheoidh na Ballstáit cur chuige cuimsitheach maidir le cúram do leanaí, agus riachtanais chúraim i gcás leanaí d'aoiseanna éagsúla á gcur san áireamh, lena n-áirítear aois na bunscoile, trí chúram lasmuigh den scoil atá inacmhainne, inrochtana agus ar ardcháilíocht a éascú do gach leanbh sa bhunscoil (cumhdach iarscoile agus cumhdach saoire), lena n-áirítear leanaí faoi mhíchumas nó a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, agus eagrú náisiúnta na scoile agus laethanta saoire á gcur san áireamh. Moltar go n-áireoidh na Ballstáit sna seirbhísí sin, i gcás inarb ábhartha, tacaíocht d'obair bhaile do gach leanbh, lena n-áirítear go háirithe leanaí ó chúlra faoi mhíbhuntáiste nó i staid leochaileach.

FEASACHT AR CHEARTA

14. Moltar go gcuirfidh na Ballstáit chun cinn feasacht na dtuismitheoirí faoina gcearta, lena n-áirítear, i gcás inarb infheidhme, an teidliocht ar áit in ECEC, agus é á chur san áireamh go bhféadfadh traidisiúin agus cúlraí éagsúla tionchar a imirt ar an eolas agus an dearcadh a bheadh ag duine maidir le córas ECEC agus ar an muinín a bheadh ag duine as.
15. Moltar do na Ballstáit tuismitheoirí a chur ar an eolas go réamhghníomhach faoi na féidearthachtaí, na tairbhí agus na costais a bhaineann le ECEC a úsáid agus, i gcás inarb infheidhme, faoin tacaíocht airgeadais atá ar fáil. Ba cheart an méid seo a leanas a chur san áireamh:
- (a) riachtanais na dtuismitheoirí ó thaobh faisnéis maidir le ECEC, agus a n-éagsúlacht ó thaobh scileanna, cumas agus cúlraí socheacnamaíocha de á cur san áireamh, mar aon le haon mhíchumas; agus
 - (b) faisnéis a chur ar fáil go héasca ar líne agus as líne, agus riachtanais éagsúla teanga agus infhaighteacht uirlisí digiteacha á gcur san áireamh.
16. Moltar go gcuirfidh na Ballstáit nósanna imeachta gearáin atá éifeachtach, neamhchlaonta agus inrochtana i bhfeidhm chun saincheisteanna nó teagmhais a thuirisciú do na húdaráis inniúla.

DÁLAÍ OIBRE AGUS SCILEANNA FOIRNE

17. Moltar go dtacóidh na Ballstáit le fostaíocht ardcháilíochta agus dálaí oibre cothroma d'fhoireann ECEC, go háirithe trí idirphlé sóisialta agus cómhargáil a chur chun cinn agus trí thacú le pá tarraingteach, socrúithe oibre leordhóthanacha, ardchaighdeáin sláinte agus sábháilteachta ceirde, agus comhionannas agus neamh-idirdhealú san earnáil a fhorbairt, agus neamhspleáchas na gcomhpháirtithe sóisialta á urramú ag an am céanna.
18. Moltar go dtabharfaidh na Ballstáit aghaidh ar riachtanais scileanna agus ar ghanntanais oibríthe in ECEC, go háirithe tríd an méid seo a leanas a dhéanamh:
- (a) feabhas a chur ar oideachas agus oiliúint tosaigh agus leanúnach chun na scileanna agus na hinniúlachtaí is gá a thabhairt d'oibríthe ECEC atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo;
 - (b) conairí gairme a fhorbairt in earnáil ECEC, lena n-áirítear trí sheirbhísí uas-scilíthe, athscilíthe agus faisnéise agus treorach;
 - (c) stádas gairmiúil tarraingteach agus ionchais ghairme a thairiscint d'oibríthe ECEC;

- (d) bearta a chur chun feidhme chun dul i ngleic le steiréitíopaí inscne agus leithscaradh inscne, agus chun an ghairm a dhéanamh níos tarraingtí; agus
- (e) líonraí gairmiúla a fhorbairt do dhaoine atá fostaithe in earnáil ECEC, i gcás inarb iomchuí.

AG DUL I nGLEIC LEIS AN mBEARNA CHÚRAIM IDIR NA hINSCNÍ

19. Moltar go spreagfaidh na Ballstáit na tuismitheoirí leis an gcúram do leanaí a chomhroinnt eatarthu ar bhonn cothrom tríd an méid seo a leanas:
- (a) dul i ngleic le steiréitíopaí inscne agus rannpháirtíocht an dá thuismitheora sna freagrachtaí cúraim ar bhonn cothrom a spreagadh, lena n-áirítear trí fheachtais chumarsáide; agus
 - (b) infhaighteacht agus socrúithe oibre atá fabhrach do theaghlaigh a chur chun cinn, agus tacaíocht a thabhairt dóibh, agus freisin go nglacfadh an dá inscne leis na socrúithe sin, agus go nglacfadh an dá thuismitheoir, fir go háirithe, an tsaoire tuismitheora i rith a saoil.

RIALACHAS AGUS BAILIÚ SONRAÍ

20. Moltar go n-áiríteoidh na Ballstáit rialachas beartais a bheadh fóna, éifeachtach in ECEC, go háirithe tríd an méid seo a leanas a dhéanamh:
- (a) comhar láidir a áirithiú idir institiúidí éagsúla ceaptha beartas agus seirbhísí ECEC, agus tacú le comhar le hinstiúidí agus seirbhísí eile ceaptha beartas atá i gceannas ar fhorbairt agus oideachas luath-óige; agus
 - (b) cistiú iomchuí inbhuanaithe a shlógadh agus leas costéifeachtach a bhaint as le haghaidh ECEC, lena n-áirítear trí úsáid a bhaint as cistí agus ionstraimí de chuid an Aontais, agus trí bheartais a shaothrú atá fabhrach do chistiú inbhuanaithe seirbhísí ECEC atá comhleanúnach le hinbhuanaitheacht fhoriomlán an airgeadais phoiblí.
21. Moltar, i gcás inarb ábhartha, go bhforbróidh nó go bhfeabhsóidh na Ballstáit bailiú sonraí maidir leis an méid seo a leanas:
- (a) rannpháirtíocht leanaí in ECEC, ar bhonn rialta agus le samplaí sách mór i gcás ina n-úsáidtear suirbhéanna, imdhealaithe de réir aoise agus, i gcás inar féidir, de réir gnéis, lena n-áirítear maidir le leanaí i staideanna leochaileacha nó ó chúla faoi mhíbhuntáiste;
 - (b) na difríochtaí in úsáid ama san obair, idir obair ar íocaíocht agus obair gan íocaíocht, idir mná agus fir a bhfuil freagrachtaí cúraim orthu, más féidir trí úsáid a bhaint as suirbhéanna úsáide ama ar bhonn an chaighdeáin a leagtar síos sna Suirbhéanna Comhchuibhithe ar Úsáid Ama san Eoraip;
 - (c) glacadh saoire tuismitheora imdhealaithe de réir gnéis, ó shonraí riaracháin ar bhealach atá comhchuibhithe ar leibhéal an Aontais, agus leas á bhaint as creat tháscaire na cothromaíochta oibre is saoil a d'fhorbair foghrúpa comhpháirteach EMCO agus SPC;
 - (d) dálaí oibre na foirne in ECEC, lena gcumhdaítear go háirithe na gnéithe dá dtagraítear i Moltaí 17 agus 18; agus
 - (e) ganntanais ECEC, inrochtaineacht, inacmhainneacht agus cáilíocht ECEC ar bhonn rialta, agus maidir le dáileadh críochach ECEC, go háirithe chun measúnú a dhéanamh ar éagothromaíochtaí críochacha, lena n-áirítear i gceantair iargúlta agus thuaithe.
22. Moltar go gcuirfidh na Ballstáit dlús lena n-iarachtaí chun a áirithiú go mbeidh sonraí inchoimparáide ar leibhéal an Aontais agus go mbeidh leibhéal leordhóthanach gráinneachta acu.

CUR CHUN FEIDHME, FAIREACHÁN AGUS MEASTÓIREACHT

23. Moltar go gcuirfidh na Ballstáit an Coimisiún ar an eolas maidir leis an tacar beart a rinneadh nó atá pleanáilte chun an Moladh seo a chur chun feidhme laistigh de 18 mí tar éis a ghlactha, ag tógáil, i gcás inarb ábhartha, ar straitéisí nó pleananna náisiúnta atá ann cheana. I gcás inarb iomchuí, is féidir tagairt a dhéanamh do thuarascálacha arna dtíolacadh faoi shásraí tuairiscithe atá ann cheana, amhail an Modh Oscailte Comhordúcháin, an Seimeastar Eorpach agus sásraí clársceidealaithe agus tuairiscithe ábhartha eile de chuid an Aontais.

CUIREANN SÍ FÁILTE, LEIS SEO, ROIMH RÚN AN CHOIMISIÚIN:

24. (a) feabhas a chur ar sholáthar rialta sonraí, i gcomhar leis na Ballstáit, trí na nithe seo a leanas a chur ar fáil ar shuíomh gréasáin Eurostat agus ar an Tairseach um Fhaireachán ar an Straitéis Eorpach maidir le hInscne:
- (i) miondealú breise a dhéanamh de réir aoise agus, i gcás inarb iomchuí, de réir cúigil ioncaim theaghlaigh, leanaí atá rannpháirteach in ECEC, chomh maith le méid ama na rannpháirtíochta agus an ráta rannpháirtíochta i gcás leanaí atá i mbaol bochtaineachta nó eisiaimh shóisialta;
 - (ii) eatraimh mhúine do phríomhtháscaire EU-SILC “Leanaí i gcúram leanaí foirmiúil nó san oideachas foirmiúil” agus táscairí ábhartha eile i dteannta na rátaí rannpháirtíochta chun inchomparáideacht a áirithiú idir blianta agus tíortha; agus
 - (iii) faisnéis mhíniúcháin níos cuimsithí maidir leis na sonraí a bhailítear, go háirithe maidir le cláir ECEC a chumhdaítear le sainmhíniú na dtáscairí;
- (b) cistiú an Aontais a shlógadh chun tacú le hathchóirithe agus infheistíochtaí náisiúnta in ECEC;
- (c) féachaint an bhféadfaí táscairí breise a fhorbairt i gcomhar le EMCO agus SPC agus i ndlúthchomhar leis an gCoiste Oideachais agus leis an mBuanghrúpa maidir le Táscairí agus Tagarmharcanna, agus féachaint le malartú deachleachtais agus foghlama frithpháirtí a éascú i measc na mBallstát, chomh maith le gníomhaíochtaí fothaithe acmhainneachta teicniúla, agus leanúint de thacaíocht a thabhairt do na Ballstáit agus iarrachtaí á ndéanamh acu athchóirithe a cheapadh agus a chur chun feidhme i réimse ECEC, go háirithe tríd an gCreat um Chomhar Straitéiseach san oideachas agus san oiliúint agus an Ionstraim um Thacaíocht Theicniúil;
- (d) gníomhaireachtaí an Aontais, cosúil leis an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne agus Eurofound, a spreagadh le sonraí a bhailiú go tráthrialta, táscairí a fhorbairt agus anailísí a dhéanamh ar an mbearna chúraim idir na hinscní, ar an mbearna phá idir na hinscní, agus ar úsáid ama in obair ar íocaíocht agus obair gan íocaíocht, ar ghníomhaíochtaí aonair agus sóisialta na mban agus na bhfear a bhfuil freagrachtaí cúraim orthu agus ar shocrúithe oibre le linn a saoil oibre;
- (e) faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme an Mholta seo i gcomhthéacs na tuarascála bliantúla maidir le comhionannas inscne san Aontas, agus socrúithe an tSeimeastair Eorpaigh atá ann cheana, le tacaíocht ón gCoiste Fostaíochta agus ón gCoiste um Chosaint Shóisialta, agus – do leanaí os cionn 3 bliana d’aois – an Tuarascáil Faireacháin ar Oideachas agus Oiliúint.
25. Tuairisciú don Chomhairle laistigh de 5 bliana maidir leis an dul chun cinn a rinneadh i ndáil leis an Moladh seo.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, 8 Nollaig 2022.

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán
M. JUREČKA